

Laborationsrapport

Laboration 3

1 Inledning

Vi har blivit tilldelade laborationsuppgift 13 i kursen TAOP33 vid Linköpings universitet. Vi använde programmet VINEOPT av Kaj Holmberg för att lösa problemet.

2 Uppgift

Problemet lyder enligt följande. Ett företag har fyra fabriker som producerar identiska varor. Produktionskostnad och maxproduktion varierar mellan fabrikerna enligt tabell 1. Företaget har också fem regionala lager med varierande efterfrågan och försäljningspris enligt tabell 2.

Fabrik	F1	F2	F3	F4
Produktionskostnad (kr/enhet)	25	27	26	28
Maxkapacitet (enheter)	150	200	175	100

Tabell 1 – Fabrikernas egenskaper.

Lager	L1	L2	L3	L4	L5
Försäljningspris (kr/enhet)	34	32	31	30	31
Efterfrågan (enheter)	80	110	150	100	150

Tabell 2 – Lagrens egenskaper.

De tillverkade produkterna skall transporteras från fabrikerna till lagren till en kostnad angiven i tabell 3.

	L_1	L_2	L_3	L_4	L_5
F_1	3	1	5	7	7
F_2	9	7	8	4	5
F_3	5	4	6	8	6
F_4	4	5	6	9	7

Tabell 3 – Transportkostnader från fabrik till lager angivet i kr/enhet.

Utöver de givna tabellerna finns det 5 givna villkor.

1. Mellan fabrik 2 och lager 3 finns ett alternativt transportsätt som bara kostar 3 kr/enhet. Det går dock bara att transportera 25 enheter till denna förmånliga kostnad.
2. Lager 5 måste få hela sin efterfråga tillgodosedd.
3. Lager 4 måste få minst 80 enheter.

4. Varje fabrik måste tillverka minst 60 enheter.
5. Bolaget tillverkar inte en vara som inte kommer att ge vinst om den inte är nödvändig för att uppfylla övriga krav.

2.1 Deluppgift a

Planera företagets produktion och transport av varor så att största möjliga vinst uppnås.

2.2 Deluppgift b

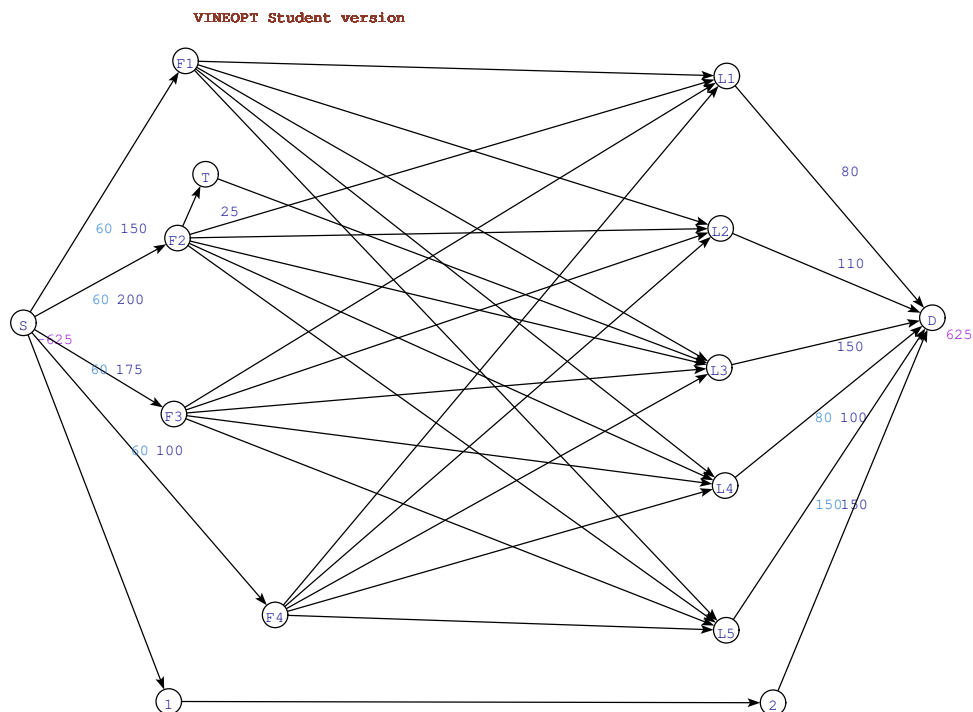
Företaget gör en noggrannare analys av kostnadsstrukturen i fabrik 2. Man kommer fram till att de 50 först tillverkade enheterna kostar 28 kr/enhet att tillverka, enhet 51 till 150 kostar 25 kr/enhet att tillverka och enhet 151-200 kostar 28 kr/enhet att tillverka. Hur förändras lösningen? Förändras vinsten?

2.3 Deluppgift c

En ny transportör erbjuder sig att transportera varor mellan fabrik 3 och lager 4. Vilket pris är det bästa företaget kan tänka sig att betala för att denna transport skall bli löande för företaget?

3 Problemuppställning

Vi identifierar problemet som ett minskningsproblem i en tudelad acyklisk riktad graf. Vi identifierar noderna F_1 , F_2 , F_3 och F_4 för respektive fabriker och noderna L_1 , L_2 , L_3 , L_4 och L_5 för respektive lager.

Figur 1 – Den identifierade grafen

Vi vill att bågkostnaderna i grafen ska innehålla både transportkostnader och kostnad vid försäljning. Vi ställer upp produktionskostnader och försäljningspris som radmatriser respektive kolumnmatriser och upprepar dessa 4 respektive 5 gånger så att vi får 4×5 -matriserna P och F . Genom att subtrahera F från P och addera transportkostnadsmatrisen T från tabell 3 får vi så totalkostnadsmatrisen R vars värden vi för in som kostnader på bågarna i grafen.

$$\begin{aligned} P - F + T &= R \\ \Leftrightarrow \begin{pmatrix} 25 & 25 & 25 & 25 & 25 \\ 27 & 27 & 27 & 27 & 27 \\ 26 & 26 & 26 & 26 & 26 \\ 28 & 28 & 28 & 28 & 28 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 34 & 32 & 31 & 30 & 31 \\ 34 & 32 & 31 & 30 & 31 \\ 34 & 32 & 31 & 30 & 31 \\ 34 & 32 & 31 & 30 & 31 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 3 & 1 & 5 & 7 & 7 \\ 9 & 7 & 8 & 4 & 5 \\ 5 & 4 & 6 & 8 & 6 \\ 4 & 5 & 6 & 9 & 7 \end{pmatrix} \\ &= \begin{pmatrix} -6 & -6 & -1 & 2 & 1 \\ 2 & 2 & 4 & 1 & 1 \\ -3 & -2 & 1 & 4 & 1 \\ -2 & 1 & 3 & 7 & 4 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

Notera att vi använder kostnad, inte vinst i våra beräkningar vilket leder till att vinst representeras av ett negativt nummer. Alltså är de varor som transporteras via bågar med positiv kostnad i kostnadsmatrisen R förlustaffärer.

Startnoden S har en kapacitet som motsvarar summan av fabrikernas maxkapaciteter. Eftersom summan av fabrikernas maxkapaciteter är större än summan av lagrens efterfrågan, fungerar endast nätet om slutnoden D har en efterfrågan lika stor som kapaciteten hos S .

Vi sätter de övre begränsningar på bågarna från S till F_n till fabrikernas maxkapacitet och de undre till 60 enligt bivillkor 4. Vi sätter motsvarande begränsningar för lagren mellan L_n och D .

Noderna 1 och 2 är transportnoder och bågarna däremellan har en kostnad på 0. Det innebär att flödet går genom resten av grafen endast om det måste eller har en negativ kostnad enligt bivillkor 5.

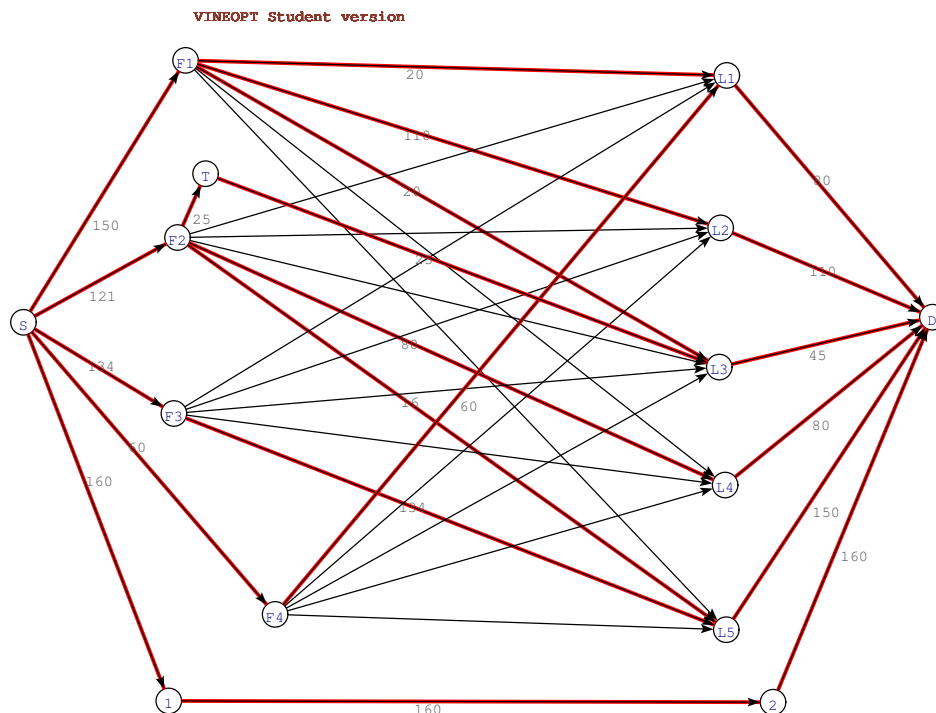
Noden T är ett substitut för en parallell båge och är det alternativa, billigare transportsättet mellan F_2 och L_3 givet i bivillkor 1. Vi får kostnaden för den genom att beräkna $p_2 - f_3 + 3$.

4 Lösning deluppgift a

För att ta reda på största möjliga vinst för företaget, löser vi den graf vi ritat upp. Lösningen illustreras i figur 2. Svaret blir att största möjliga vinst är 715 kr. Det uppnås när flödet ser ut som i tabell 4.

	L_1	L_2	L_3	L_4	L_5
F_1	20	110	20		
F_2			25	80	16
F_3					134
F_4	60				

Tabell 4 – Transportkostnader från fabrik till lager angivet i kr/enhet.

Figur 2 – Lösning deluppgift a

5 Lösning deluppgift b

För att lösa uppgiften måste vi modifiera grafen. Vi lägger till noderna F_{2a} , F_{2b} och F_{2c} mellan S och F_2 . Vi ger bågarna mellan F_2 och de nya bågarna kostnader och gränser för maximalt och minimalt flöde enligt tabell 5.

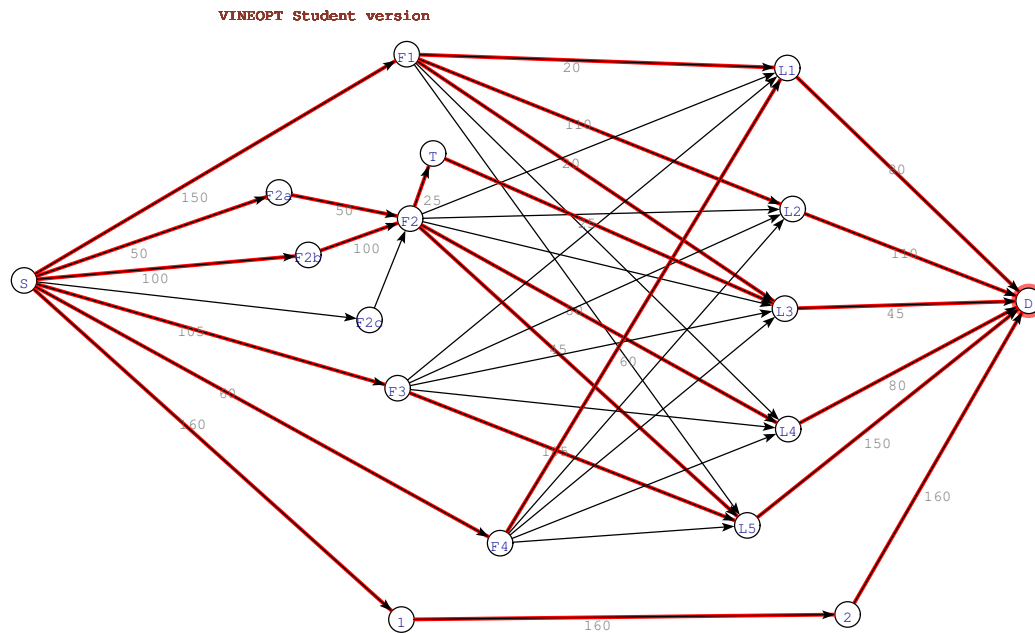
Startnod	Kostnad	Maxflöde	Minflöde
F_{2a}	1	50	50
F_{2b}	-2	100	10
F_{2c}	1	∞	0

Tabell 5 – Värden för nya bågar med F_2 som slutnod.

Vi löser sedan grafen och får ett resultat enligt figur ???. Lösningen ger en vinst på 865 kr med ett flöde enligt tabell 6.

	L_1	L_2	L_3	L_4	L_5
F_1	20	110	20		
F_2			25	80	45
F_3					105
F_4	60				

Tabell 6 – Transportkostnader från fabrik till lager angivet i kr/enhet.

Figur 3 – Lösning deluppgift b

6 Lösning deluppgift c

Genom att studera matrisen R ser vi att kostnaden är 1 kr/enhet för att producera, transportera och sälja en vara från F_3 till L_3 . För att det ska vara lönsamt måste kostnaden vara < 0 och alltså måste vi begära ett pris < 5 kr/enhet.

Bilaga A MATLAB-script för lösning av kostnadsmatriser

```
% P Produktionskostnad
P = [25, 27, 26, 28];
% F Försäljningspris
F = [34, 32, 31, 30, 31];
% R = kostnad P - F
R = zeros((range(P) + 1), (range(F) + 1));

for i=1:(range(P) + 1),
    for j=1:(range(F) + 1),
        R(i,j) = P(i) - F(j);
    end
end

disp Försäljningskostnad
R

disp Transportkostnad
T = [3, 1, 5, 7, 7; 9, 7, 8, 4, 5; 5, 4, 6, 8, 6; 4, 5, 6, 9, 7]

disp Resultatmatris
R + T

% Specialfall alternativa transportsätt mellan F2 L3 med kostnad 3
disp('Specialfall alternativt transportsätt F2 L3')
R(2,3) + 3
```